

4. Конспект лекцій з курсу «Історія української культури» для студентів всіх спеціальностей і форм навчання / уклад. : О.В. Булдакова. – Краматорськ : ДДМА, 2012. – 190 с.

5. Гайеман Ж.-Л. Дали. Великий параноїк / Гайеман Ж.-Л. [пер. з фр. Е.А. Калантаровой]. – М.: Астрель, 2006. – 112 с.

Булавінський В.С.

студент,

Інститут мистецтв

Київського університету імені Бориса Грінченка

СВІТЛОТІНЬ ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ В МИСТЕЦТВІ ЖИВОПISУ

На сьогоднішній день образотворче мистецтво, зокрема живопис, уже не існує само по собі, але і вступає в ряди засобів візуальної комунікації, таких як графічний дизайн, графіка, типографіка, ілюстрація та ін. Зародки синтезу мистецтв, а інколи і їх взаємопроникнення до стану стирання меж, можна спостерігати ще в позаминулому столітті. Інформаційні технології, засоби фотографіки та друку все більше сприяють як копіюванню, так і творчому відтворенню будь-яких живописних об'єктів. Живопис стає частиною принципово іншої візуальної культури, яка має як свої переваги, так і недоліки. Швидкий потік інформації, необхідність вираження все нових ідей та форм передбачає все простіше вирішення задач, що вимагає все менше часу. Завдяки цьому зображення стає більш площинним, абстрактним, знаковим. Зважаючи на такі тенденції, образотворче мистецтво все більше стає спрофанованим. Часто спрощення та абстрагування призводить до того, що за ним стоїть нестача часу та зусиль на більш реалістичне відтворення моделі, тобто абстрактна манера не завжди є авторським баченням та свідомим вибором митця, інколи це просто підміна понять, приховування невміння відтворити об'єкт інакшим способом. Спрощення та примітивізм у підході також стосується і світлотіньової передачі в картині.

Образотворча грамота є інструментарієм, комплексом суто «ремісничих» засобів, якими послуговується художник-професіонал. У різні епохи мистецтво передачі світлотіні демонструвало рівень професіоналізму художника. Майстерно володіли мовою світла й тіні живописці Ренесансу, починаючи від легендарного майстра «сфумато» Леонардо да Вінчі, художники-передвижники, В. Серов, І. Рєпін, В. Перов, М. Мурашко яскраво показали своє володіння мистецтвом моделювання форми предмету. Тоді як імпресіоністи почали використовувати цей інструментарій зовсім по-іншому, зробивши головним героєм своїх творів світло, але застосовуючи інші засоби роботи з ним та абсолютно інше ставлення до ролі тіні і, відповідно, до чорного кольору в живопису, передачі світлотіні, моделювання предмету.

Світло, тінь, тонкі переходи від одного стану освітленості предмету до іншого – основні категорії при моделюванні форми предмета, передачі його стану. Також

світлотінь існує як самостійний засіб виразності, поряд із мовою форми, композиції і пропорційної побудови простору, то ж вона є актуальною як для реалізму, так і абстракціонізму. Багато в чому від майстерності передачі світлотіні залежить рівень технічної майстерності художника. Але світлотінь є не лише засобом передачі об'єму і простору, але і елементом культуроформуючої складової, яка лежить в основі будь-якого світогляду, а саме взаємодії протилежностей. Що зумовлює її необхідність незалежно від часу, мистецької течії чи стилю, а також необхідність її подальшого розгляду і дослідження можливостей передачі в образотворчому мистецтві, зокрема в мистецтві живопису.

Також вміння передавати світлотінь є, якщо не безумовно необхідним, то значимим атрибутом живопису, який утримує живопис у рамках традиційного мистецтва, не дозволяючи йому повністю спуститися до статусу маскульту, поп-арту. І дозволяє нести більш значимі і довготривалі культурні і світоглядні цінності, виховувати смак, а також виконувати роль ідентифікатора якості. Адже в час широкої популярності концептуального мистецтва володіння мистецтвом передавати світлотінь теж може багато сказати про майстерність художника.

Список використаних джерел:

1. Волков Н. Цвет в живописи / Н. Волков. – М.: ООО «Издательство Искусство», 1965. – 214 с.
2. Светотень. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://hudozhnikam.ru/auka_o_cvete/6.html
3. Серов Н. Цвет культуры: психология, культурология, физиология / Н. Серов. – СПб.: Речь, 2004. – 672 с.
4. Сокольников В. Изобразительное искусство. Основы рисунка. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://natblog.ru/natblog-glavnaya/svet-i-ten.html>
5. Тютюнник В. Материалы и техника живописи / В. Тютюнник. – М.: М. В. Шевчук, 2009. – 216 с.

Левицька Ю.С.

викладач,

Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури

ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕСТАВРАЦІЇ РАДЯНСЬКОГО ЖИВОПИСУ НА ПРИКЛАДІ КАРТИНИ М.М. ТОЧИЛКІНА «З МАЙСТРАМИ» (1970-80 РР.)

Українське мистецтво має великий спадок живописних творів періоду радянської доби. Картини об'єднують не тільки ідеологічна тематика, але й техніко – технологічні особливості побудови живопису, які вплинули з часом на виникнення характерних типових руйнацій в процесі недбалого зберігання та старіння живопису.